

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Dip Matr., (Can)Ph.D

Appell Nru:308/2022

Il-Pulizja

Vs

Joseph Giardina

Illum,11 ta' Lulju,2024

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant, **Joseph Giardina** detenur tal-karta tal-identita' Maltija **94002L**, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali talli:

Nhar il-25 ta' Frar 2022 għall-ħabta tat-tlieta u nofs ta' wara nofsinhar (15 :30hrs) kif ukoll fil-hinijiet, granet u ġimgħat ta' qabel din id-data b'diversi atti magħmula minnek fi żminijiet differenti, li jiksru l-istess dispozizzjonijiet tal-liġi u li jkunu ġew magħmula b'rizoluzzjoni waħda, ġewwa l-Mellieha:

- i. Ġieghel annimali isofru uġiegh, tbatija jew dwejjaq mingħajr bżonn, u dan bi ksur ta' 1-Artikolu 8(2) tal-Kap 439 tal-Liġijiet ta' Malta;

- ii. Aktar talli fl-istess data, hin, lok u ċirkostanzi, żamm jew qabel li jinżamm annimali mingħajr ma kien responsabbli għat-trattament xieraq tagħhom, u dan bi ksur ta' l-Artikolu 8(3) tal-Kap. 439 tal-Liġijiet ta' Malta;
- iii. Aktar talli fl-istess data, hin, lok u ċirkostanzi, naqas milli jiehu dawk il-passi raġonevoli f'kull ċirkostanza sabiex jiżgura li l-ħtiġijiet tal-annimal li int kien responsabbli għalihom, jew li qabel li jiehu ħsieb, jintlahqu hekk kif meħtieġ bi prattiċi tajba sabiex tiġi żgurata s-saħħa u l-benesseri tal-annimali li jinkludu fost oħrajn l-provvista ta' ambjent xieraq, provvista ta' dieta sana, lok sabiex l-annimali jesprimu l-imġieba normali tagħhom, provvista ta' akkomodazzjoni xierqa u protezzjoni minn uġieġħ, tbatija, korrimenti u mard, u dan bi ksur ta' l-Artikolu 8(4) tal-Kap. 439 tal-Liġijiet ta' Malta.
- iv. Aktar talli fl-istess data, hin, lok u ċirkostanzi ippermetta kelb jiġġerra b'mod liberu fit-toroq pubbliċi u dan bi ksur tas-subregolament 1 tar-regolament 5 tal-leġislazzjoni sussidjarja 439.21.

Il-Qorti kienet ġentilment mitluba sabiex fil-każ ta' ħtija, barra milli tapplika il-piena skont il-Liġi, tipprojbixxi lill-imputat milli żżomm annimali jew milli ttrissjedi f'post fejn jinżammu l-annimali għal dak iż-żmien li jista' jkun stabbilit mill-Qorti u dan skont l-Artikolu 45 subartikolu 1(b) tal-Kap 439 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti kienet ġentilment mitluba wkoll sabiex fil-każ ta' ħtija, barra milli tapplika il-piena skont il-Liġi, ordnat lill-imputat sabiex iħallas l-ispejjeż imġarrba għat-trattament, rilokazzjoni jew konfiska ta' annimali minn kull post f'Malta, ir-revoka ta' kull permess maħruġ għal-operat ta' kull attivita' regolata taħt l-Att.439 tal-Liġijiet ta' Malta u għal spejjeż oħra raġonevoli kif il-Qorti jidrilha xieraq bħala riżultat ta' dak ir-reat jew reati, u dan skont l-Artikolu 45 Subartikolu 3 tal-Kap 439 tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali ta' nhar it-28 ta' Frar, 2024, fejn filwaqt li astjeniet milli tiehu konjizzjoni tat-tieni imputazzjoni sabiet lill Joseph Giardina ħati tal-ewwel, it-tieni u r-raba' imputazzjonijiet u kkundannatu multa ta' tliet elef u hames mitt Euro (€3,500). B'żieda

mal-piena u għall-fini tal-ewwel proviso tal-artikolu 45(1) tal-Kapitolu 439 tal-Liġijiet ta' Malta, il-hati gie wkoll ipprobit milli jzomm annimali għal żmien sena u għal dan il-fini ordnat li kopja ta' din is-sentenza tintbagħat lid-Direttur għat-Trattament Xieraq tal-Annimali;

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Joseph Giardina, prezentat fir-registru ta' din l-Onorabbli Qorti nhar l-14 ta' Marzu, 2024, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex joghġobha tirriforma s-sentenza appellata u dana billi;

- Tikkonfermaha fil-parti fejn huwa gie dikjarat mhux hati;
- Thassarha u tirrevokaha fil-parti fejn sabitu hati tal-ewwel, tat-tieni u tar-raba' imputazzjoni u tiddikjarah mhux hati tagħhom u konsegwentement tilliberah minnhom skond il-Liġi;
- Alternattivament, u mingħajr preġudizzju, f'każ li dan l-appell ma jintlaqax, joghġobha thassarha fil-parti tal-piena, billi minflok tigi mposta piena jew sanzjoni oħra li tkun aktar ekwa u ġusta għaċ-ċirkostanzi tal-każ.

L-aggravji huma ċari u manifesti u jikkonsistu fis-segwenti:

i. L-Ewwel Aggravju - Decide kunflingenti tal-Ewwel Onorabbli Qorti

Illi, l-appellant umilment qed tinterponi dan l-Appell, *in primis* għall-fatt li d-decide tal-Ewwel Onorabbli Qorti hija pjuttost kunflingenti;

Illi nhar it-28 ta' Frar 2024, l-avukati difensuri tal-appellant ingħataw kopja tas-sentenza liema sentenza inqrat bir-reqqa sabiex eventwalment qieghed jiġi mressaq dan l-umli aggravju;

Illi l-appellant instab hati tal-ewwel, it-tieni u r-raba' imputazzjonijiet biss pero' l-istess Onorabbli Qorti fid-decide tagħha astjeniet milli tiehu konjizzjoni tat-tieni

imputazzjoni taht l-Artikolu 8(3) tal-Att dwar it-Trattament Xieraq tal-Annimali, imputazzjoni li effettivament skont id-*decide* stess instabet htija fuqha;

Illi in vista ta' din il-kunflingenza fid-*decide* tal-Ewwel Onorabbli Qorti, l-appellant ihoss li ma kellu qatt ikun hemm htija abbaži tat-tieni u tielet imputazzjoni liema imputazzjonijiet ma jergux u ma jirrizultawx speċjalment fid-dawl tal-fatt li l-istess Onorabbli Qorti astjeniet milli tiehu konjizzjoni tat-tieni imputazzjoni u ma pronunzjatx ruħha fuq it-tielet imputazzjoni b' mod ċar;

ii. **It-Tieni Aggravju - Apprezzament Żballjat tal-Provi u Rizultanzi**

Illi in kwantu jirrigwarda l-ewwel imputazzjoni *ossia* li l-appellant volontarjament ikkaguna mohqrija jew tbatija lill-kelba tiegħu fil-25 ta' Frar 2022 jew fil-ġranet ta' qabel u dan bi ksur tal-Art, 8(2) tal-Kap. 439 tal-Liġijiet ta' Malta l-appellant jixtieq l-ewwel u qabel kollox jagħmel referenza għal dak li ntqal fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tad-29 ta' Mejju 2013 mogħtija fil-kawża fl-ismijiet '**Il-Pulizija vs Joseph Galea**' fejn intqal is-segweni:

“L-annimali wkoll għandhom id-drittijiet tagħhom u bażikament huma maqsuma f'ħames taqsimiet:

1. Li jiġu meħlusa mill-ġuħ, il-għatx billi jkun hemm aċċess għall-ilma tax-xorb potabli u dieta biex tassigura s-saħħa ta' l-annimal.

2. Li ma jkunux soġġetti għal diżaġi u skonfort billi jiġi provdut ambjent siewi nkluż l-quh mill-elementi u post fejn jistgħu jistrieħu.

3. Li ma jkunux soġġetti għall-uġieħ, feriti u mard bi prevenzjoni u trattament veterinarju fejn meħtieġ.

4. Li jkunu jistgħu jgħixu l-ħajja normali tagħhom billi jiġi provdut spazju, facilitajiet adegwati u jkunu esposti għal annimali oħra ta' l-ispeċi tagħhom.

5. Li jkunu ħielsa mill-biża' u piena billi jkunu assigurati kundizzjonijiet u trattament illi jevitaw tbatija.

Il-konsegwenza ta' dawn id-drittijiet mhux li l-bniedem jista' juża u jiddisponi mill-annimali kif irid u kif jogħgħbu iżda għandu r-responsabilta li jassigura li dawn id-drittijiet jiġu mharsa. Din ir-responsabilta giet mitfuħa fuq spallejn il-bniedem mill-bidu nett tal-ħolqien meta fil-Bibja naqraw li l-Missier Etern inkariga lil bniedem biex jagħti isem għal kull speċi ta' ħalieg minn tiegħu biex b'hekk holoq dak ir-rapport bejn il-bniedem u l-annimal fejn dak ta' l-ewwel bhala l-ħolqien suprem gie mogħti responsabilta table nessere tal-ħlejjaq kollha li miegħu jsebbħu din id-dinja u li minnha lkoll niddependu għall-għejxien u ezistenza tagħna. Il-ħajja hi sabiħa u sagrosanta għal kullhadd mhux biss għal bniedem. Veru, l-ewwel il-bniedem imma wara jiġu l-annimali u din l-iskala ma ssarrafx f'dominazzjoni assoluta bid-dritt assolut fuq il-ħajja ta' l-annimal ..."

Illi fid-dawl tas-suespost, jidher biċ-ċar li l-elementi tar-reat in dizamina huma :-

1. L-att li bih annimal gie mgiegħel isofri uġiġħ, tbatija jew dwejjaq mingħajr bzonn – actus reus;

2. L-intenzjoni f' moħħ min ikkommetta r-reat u saħansitra x-xewqa illi jagħmel tali atti sabiex volontarjament igiegħel annimal jsofri uġiġħ, tbatija jew dwejjaq mingħajr bzonn mens rea;

Illi fil-każ odjern l-appellant umilment jirrileva li l-Prosekuzzjoni ma rnexiliex tipprova sal-grad rikjest mill-ligi li jikkonkorru dawn iż-żewg elementi.

In kwantu jirrigwarda l-element formali ta' dan ir-reat l-appellant jikkontendi li minn imkien mill-provi ma jirrizulta li l-imputat ried jikkaguna tbatija jew mohqrija lill-kelba Emma anzi addirittura anke mid-depozizzjoni tiegħu stess nhar l-ewwel (1) ta' Ġunju 2023¹ jidher biċ-ċar li l-appellant, minkejja impenji ohrajn u xogħol li johodlu l-magġor parti mill-hin tal-ġurnata, kien iqatta' hin adekwu mal-kelba, iżura u anke johrogha għall-mixjiet;

Illi in kwantu jirrigwarda l-*actus reus* l-appellant wkoll huwa tal-umli fehma li l-Prosekuzzjoni ma rnexilhiex tipprova lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni li effettivament kienet ġiet kaġunata tbatija lill-kelba. Ma ngabet l-ebda prova li l-kostatazzjonijiet magħmula mill-veterinarja Dr. Andrea Grima nhar il-21 ta' Novembru 2022 kienu minhabba xi att doluz jew intenzjonat *da parte* tal-appellant anzi ġie ampjament muri li l-eta' tal-kelba kienet fattur kruċjali l'għaliex kienet qed tbgħati minn ċertu mard kroniku. Fil-fehma tal-appellant għandu għalhekk jitqies li l-appellant stess bix-xhieda tiegħu u tal-ex mara tiegħu Rachel Vella² irnexxielu jipprova sal-grad ta' probabbli li l-aġir tiegħu qatt ma kien tali li jikkawża xi mohqrija jew tbatija lill-kelba tiegħu.

Illi l-appellant umilment ma jaqbilx mal-Ewwel Onorabbli Qorti fejn iddikjarat li l-kelba kienet tqatta ġurnata shiha wahedha mingħajr ebda attenzjoni u mingħajr ebda kumpanija u dan stante li kemm is-sieħba tal-appellant, ossia Michela Muscioni³ kif ukoll l-eks mara tal-appellant ossia Rachel Vella ikkonfermaw li l-appellant kien imur drabi filgħodu u dejjem wara x-xogħol sabiex iżur u jqatta' il-hin mal-kelba Emma.

Illi bir-raġunar tal-Ewwel Onorabbli Qorti, bid-dovut rispettt, l-ebda individwu li jaħdem siegħat twal ma jista' jkollu kelb u dan stante li hafna mill-hin l-istess kelb ser ikun qieghed wahdu mingħajr ebda attenzjoni;

¹ Folio 72 et seq

² Folio 100 et seq

³ Folio 85 et seq

Illi l-legizlatur fl-ebda punt ma xtaq li jestremizza l-possibilita' li wiehed jkollhu kelb u għaldaqstant l-appellant jemmen li huwa kien iqatta' hin adekwu mal-kelba u kien dejjem imur iżura, johrogha, inaddfilha, jitmahha u jagħmel dak kollu necessarju wara x-xogħol tiegħu;

Illi l-appellant umilment wkoll ma jaqbilx mal-konkluzjoni tal-Ewwel Onorabbli Qorti li garaxx, *multo magis* garaxx li ma jiformax parti minn residenza abitata, ma jikkostitwixxix akkomodazzjoni xierqa u mhux post idoneju biex fih jinżamm kelb;

Illi l-Ewwel Onorabbli Qorti ma kellha l-ebda ritratti jew prova jew rapport ta' xi ufficjal li spezzjona dan il-garaxx sabiex jiċcertifika jekk kienx post idoneju jew le;

Illi kif spjega l-appellant stess l-garaxx kien arjuż, imdawwal u imdaqqaq sewwa tant li l-kelba kienet għamlet f' qalba meta giet mehuda fl-appartament tal-eks mara tiegħu fl-2019;

Illi oltre minn hekk l-appellant stess jispjega kif sforz l-eta' avanzata tal-kelba huwa ma irrikorix għall-operazzjonijiet li jinkludu l-użu ta' loppju u dan minhabba r-riskji serji li kien hemm warajhom;

Illi l-appellant jistqarr ukoll fid-depożizzjoni tiegħu li huwa qatt ma ra xi turija ta' ugiegħ da parte tal-kelba u għaldaqstant qatt ma kien hemm xi alarm. Punt ta' fatt, malli l-kelba giet mehuda u sarula l-interventi allegatament minn Dr. Ivan Galea (li qatt ma xehed f'dawn il-proċeduri), wara ffit xhur hija kellha tiġi mraqqda;

Illi jigġ rilevati u isir ampju referenza għax-xhieda tal-veterinarja Dr. Andrea Grima fejn hija stess tistqarr fil-kapaċita' tagħha ta' veterinarja li anke ikkostatat dak li rat fuq il-Kelba li l-kundizzjoni ta' saħħa tagħha kienet "minhabba żmien li kellha"⁴;

⁴ Folio 53

Illi xi haġa li wiehed għandu wkoll jinnota hija li Dr. Andrea Grima kienet l-ewwel Veterinarja li invistat lill-kelba u kienet anke irrapurtat li l-kliewi u fwied sarulhom it-testijiet li haġu tajbin. Haġa tal-iskantament li wara li l-kelba għaddiet f'idejn l-Animal Sanctuary kif xehdet ukoll Claire Gatt⁵ għall-habta ta' Awwissu l-kelba reggħet bdiet sejra lura anke jekk sarula l-operazzjonijiet tant li tfaċċat problema bil-kliewi, xi haġa li qabel sarula l-interventi ma kinitx irriżultat kif xehdet Dr Andrea Grima;

Illi l-appellant jirrileva wkoll li l-aħħar vista tal-vet li huwa kien għamel, gie infurmat li jekk il-lump ta' għonqha ma tikbirx ma kienx hemm hteġa li din titnehha. Ġara li meta giet imnehħija mill-vet li qatt ma xehed f'dawn il-proċeduri, ossia Dr. Ivan Galea, dina l-lump reggħet harġet xahrejn biss wara li l-operazzjoni tat-tneħħija saret⁶;

Illi l-appellant fid-depożizzjoni tiegħu jgħid ukoll li sabiex jevita l-iskariġġ u uġieġh li joqgħod jgħabbi lill-kelba fil-karozza u jeħodha għand vet huwa prova jsib vet li jaqdih u jaċċedi fuq il-fond ġewwa l-Manikata stess, fatt li juri biċ-ċar li l-appellant kellhu interess attiv u attwali fl-istess kelba;

Illi għandu jingħad ukoll li mill-kostatazzjonijiet magħmula mill-uniku Veterinarju li tressqet bhala xhud, jidher biċ-ċar li kollox kien jiċċentralizza madwar żewġ fatturi; is-sandfly u l-eta'. L-appellant jirrileva wkoll fix-xhieda tiegħu li huwa kien qed jagħtiha "*tick and flea medication*"⁷ tant li "*there was no reason to suggest that she was suffering from sandfly*";

iii. It-Tielet Aggravju- Nuqqas tal-aqwa prova

Illi l-appellant jibda b'referenza għall-fatt li jinkombi fuq il-prosekuzzjoni li ġġib l-aqwa prova sabiex tikkonvinci lill-Qorti li l-akkużi addebitati fil-konfront tal-imputati

⁵ Folio 64

⁶ Folio 64

⁷ Folio 76

huma veri u dan għaliex kif jgħid il-Manzini fil-ktieb tiegħu *Diritto Penale Vol III Kap IV pagna 234, Edizione 1890:-*

*“Il così detto onero della prova, cioè il carico di fornire, spetta a chi accusa
– onus probandi incumbit qui osseruit”*

Di piu' l-artikolu 520(1)(d) tal-Kodiċi Kriminali jrendi lill-artikolu 559 tal-Kodiċi ta' Organizazzjoni u Proċedura Ċivili applikabbli għall-qrati tal-gustizzja kriminali. L-artikolu 559 tal-Kap 12 jstipula illi:

“Il-Qorti għandha fil-kazijiet kollha tordna li ssirilha l-aħjar prova li l-parti tista' ggib.”

Illi fid-dawl ta' dan, jidher biċ-ċar li l-atti proċesswali huma sajma mill-aqwa prova li setgħet tingħieb;

Illi minn qari tal-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront tal-appellant jidher biċ-ċar li dak li l-provi li kellhom jingaghbu sabiex l-imputazzjonijiet, b' mod speċjali l-ewwel, it-tielet u raba' imputazzjonijiet, kellhom proprju jiċċentralizzaw u jirrivolvu madwar l-qagħda fiżika u ta' saħħa tal-kelba, l-ambjent li fih kienet tinsab il-kelba, prova ta' provvista ta' akkomodazzjoni xierqa u prova ta' provvista ta' dieta sana;

Illi kjarament, minn qari tal-atti proċesswali wiehed ma jstax jistrieħ fuq il-provi prodotti sabiex l-elementi li jikkostitwixxu r-reati li bihom l-appellant kien mixli jigu pruvati sal-grad rikjest mill-ligi;

Illi in sostenn ta' dan, l-appellant jagħmel referenza għall -fatt li l-ebda wiehed mill-uffiċjal li tressqu bhala xhieda u wisq anqas l-ebda xhud ma aċċeda fuq il-post fejn il-kelba Emma kienet qegħda tiġi miżmuma, ossia l-garaxx gewwa l-Manikata;

Illi l-appellant stess xehed kif Emma kienet miżmuma tajjeb hafna gewwa garaxx imdaqas sewwa, b'zewg twieqi kbar li jhallu dawl naturali jghaddi kif ukoll il-garaxx innifsu kien arjuz stante li l-bieb tal-garaxx kien jippermetti li tghaddi ż-ziffa;

Illi dan kollhu gie anke korraborat mill-eks mara tal-appellant ossia Rachel Vella fejn ikkonfermat li meta Emma marret tghix temporanjament magħha lura fis-sena 2019 għal 4 xhur, Emma għamlet f'qalba u ma kinitx f'sikkita tghix gewwa appartement tant li kellha tiġi ritornata lura l-Manikata, fejn verament kienet komda u fl-ambjent l-aktar idoneu għaliha;

Illi in vista tas-suespost, m'hemm l-ebda mod kif raġjonevolment tista' tintlaħaq xi forma ta' konkluzjoni li l-garaxx fejn kienet tiġi miżmuma l-kelba kien xi garaxx mitluq u mhux abitazzjoni adegwata u dan tenut kont li ma saret l-ebda spezzjoni fuq dana l-istess garaxx;

Illi oltre minn hekk il-prosekuzzjoni irrinunzjat għal xhud indispensabbli ossia l-aħħar veterinarju li ra lill-kelba u l-veterinarju li opera lill-kelba u ha deċiżjonijiet li potenzjalment setgħu wasslu għall-htieġa li l-kelba kellha titraqqad;

Illi l-appellant jirrileva wkoll li x-xhud in rappreżentanza tal-Animal Sanctuary ossia Claire Gatt issemmi xi ritratti ta' kif il-kelba irkuprat u giet tidher fi stat ta' saħħa aħjar biss pero' tali ritratti qatt ma gew eżebiti fl-atti proċesswali u m'hemm l-ebda prova in atti tramite xi ritratt jew rapport *da parte* ta' xi 'vet' li juri l-qagħda ta' saħħa li l-kelba kienet tinsab fiha fil-ftit xhur qabel kellha tiġi mraqqda mingħajr konsultazzjoni mas-sid ossia l-appellant;

Dan qiegħed jingħad għaliex id-dubbji u l-inċertezzi kollha sottolinejati ma fihom ebda valur probatorju fil-kamp penali u jekk xejn għandhom jiġu nterpretati minn dina l-Onorabbli Qorti favur il-posizzjoni ta' Joseph Giardina u mhux kontrih u dana in linea mal-prinċipju ben assodat u mħaddan '*in dubio pro reo*'.

iv. **Ir-Raba' Aggravju- L-eta korretta tal-kelba in kwistjoni**

Illi maghdud mal-aggravju precedenti, l-appellant jagħmel ampju referenza għall-fatt li l-Prosekuzzjoni skorretament pruvaw iressqu l-istampa li l-kelba ma kellix xi eta avanzata iżejjed biss pero' x-xhud in difesa ossia Rachel Vella prezentat dokument immarkat bhala Dok RV1⁸ fejn juri li Emma twieldet fis-sena 2000;

Illi dan ifisser li l-kelba Emma nhar l-25 ta' Frar 2023 kellha tlieta u ghoxrin (23) sena li f'hajja ta' bniedem fuq kelb kbir bhal ma kienet Emma, tfisser li kellha l-fuq minn mitt sena (100) kieku kienet bniedem;

Illi kellhu jkun l-appellant fid-difiza tieghu li kellhu jressaq prova sabiex juri l-veru eta' tal-kelba u jissostanzja l-argument tieghu li l-kelba kellha certu mard u kellha certu nuqqas ta' *weight* propju minhabba l-fatt li kienet anzjana immens;

v. **Il-Hames Aggravju - Ir-raba' Imputazzjoni**

Illi l-appellant umilment jirrileva li r-raba' imputazzjoni ma tistax tissustixxi stante li ma ngabitx prova li l-kelba kienet ilha barra tiggherra b'mod liberu ghal xi perjodu twil;

Illi inoltre, l-appellant stess xehed kif mal-mument li mar biex jiftah il-bieb tal-garaxx, li huwa bieb kbir u wiesa kważi karozza u nofs, il-kelba tat is-salt u griet ghal barra, *area* li hija *dead end* u mimlija għelieqi;

Illi l-appellant bl-ebda mod jew intenzjoni ma ippermetta il-kelb jiggerra barra b'mod liberu fit-toroq pubblici stante li fl-ewwel lok il-kelba, li hija kelba kbira mhux zghira, harbet mill-post u ma kellhux kontroll fuqha u fit-tieni lok lanqas ma gie pruvat li l-post fejn effettivament instabet huwiex trejqa pubblika jew le;

Illi l-appellant umilment jikkontendi li jekk kull darba li kelba taħrab lil xi hadd minn ġor-residenza fejn tkun qed tinzamm l-istess individwu jigi mixli bil-ksur tas-subregolament 1 tar-regolament 5 tal-L.S 439.21, dina d-dispożizzjoni tal-liġi tkun qed tinghata applikazzjoni wiesa iżejjed u perikoluza;

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant.

Rat l-atti kollha tal-każ.

Semgħet lill-partijiet jittrattaw il-kawża u dan fis-seduta tat-30 ta' Mejju 2024;

Ikkunsidrat;

Illi fl-ewwel lok din il-Qorti sejra titratta l-ewwel aggravju sollevat mill-appellant fis-sens li s-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti hija nulla għaliex hemm diskrepanza u nuqqas ta' kjarizza fil-parti dispożittiva tas-sentenza billi fid-*decide* l-Ewwel Qorti l-ewwel tastjeni milli tieħu konjizzjoni tat-tieni imputazzjoni taħt l-artikolu 8(3) tal-Kapitolu 439 tal-Liġijiet ta' Malta iżda imbagħad għaddiet fl-istess sabiex issib lill-imputat *qua* appellant hati tal-istess tieni imputazzjoni.

Illi din il-Qorti setgħet tinnotta illi l-imputat *qua* appellant gie akkużat bi ksur tal-Artikolu 8(2), (3) u (4) tal-Kapitolu 439 tal-Liġijiet ta' Malta, kif ukoll tar-Regolament 5(1) tal-legislazzjoni sussidjarja 439.21. Id-*decide* tas-sentenza tal-Ewwel Qorti li qed tiġi riprodotta testwalment il-parti dispożittiva taqra:

Għal dawn il-motivi filwaqt li tastjeni milli tieħu konjizzjoni tat-tieni imputazzjoni taħt l-artikolu 8(3) tal-Att dwar it-Trattament Xieraq tal-Annimali, wara li rat l-artikoli 8(2)(4) u 45(1)(a) tal-istess Att dwar it-Trattament Xieraq tal-Annimali, Kapitolu 439 tal-Liġijiet ta' Malta, u r-regolament 5(1) tar-Regolamenti dwar iż-Żamma tal-Klieb (Legislazzjoni Sussidjarja 439.21), issib lil JOSEPH GIARDINA hati tal-ewwel,

it-tieni u r-raba imputazzjonijiet u tikkundannah multa ta tliet elef u ħames mitt Euro (€3,500).

B'żieda mal-piena u għall-fini tal-ewwel proviso tal-artikolu 45(1) tal-Kapitolu 439 tal-Liġijiet ta Malta, il-ħati qed jiġi wkoll ipprojibit milli jzomm annimali għal żmien sena u għal dan il-fini tordna li kopja ta din is-sentenza tintbagħat lid-Direttur għat-Trattament Xieraq tal-Annimali.

L-artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta 'Malta hu artikolu importanti hafna peress li jinkopora fih ir-rekwiziti neċessarji li għandha jkollha sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati. Dan jaqra s-segwenti:

Il-Qorti, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tgħid il-fatti li tagħhom dan ikun gie misjub ħati, tagħti l-piena u ssemmi l-artikolu ta dan il-Kodiċi jew ta kull liġi oħra li tkun tikkontempla r-reat. (Emfazi mizjuda)

In fatti l-Artikolu 663 (5) jistabilixxi dak li għandu jissema fis-sommarju tas-sentenza u jgħid li dak li jiddiposni l-artikolu 382 għandu jkun preżenti f'dan l-artikolu ukoll. Għalhekk l-elementi li jinsabu f'dan l-artikolu huma elementi *sine qua non* għall-validita ta 'sentenza. Dawn ir-rekwiziti huma alternattivi għal xulxin u għalhekk u sabiex sentenza tiġi dikajrata nulla m'hemmx lok li jkun hemm nuqqas f'kull rekwizit iżda jekk jirrizulta li hemm nuqqas f'wiehed minn dawn ir-rekwiziti dan ikun biżżejjed sabiex issentenza tiġi ddikajrata nulla.

Sentenza li tikkjarifika dak li l-legislatur ried ifisser bil-kelma 'fatti' fl-artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta hija dik fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Elton Abela**⁹:

'Il-fatti li l-artikolu 382 jirreferi għalihom huma l-fatti tar-reat u mhux, kif jippretendi l-appellant, il-fatti li jiġġustifikaw il-kundanna ossia l-motivazzjoni. Fis-sentenza appellata l-fatti tar-reat huma effettivament

⁹ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-28 ta' Jannar, 2005 (Appell Kriminali Numru. 194/2004)

elenkati fil-bidu nett. L-ewwel Qorti mbaġġad għaddiet biex telenka l-artikoli tal- liġi relattivi għal dawk ir-reati kollha u ddikjaratu ħati wara li qalet li kienet semgħet ix-xhieda kollha u eżaminat id- dokumenti esibiti. Dak li kellha f' moħħa l-ewwel Qorti huwa ċar, cioè` li kienet qed issib il-ħtija għall- imputazzjonijiet kollha peress li ma għamlet l-ebda kwalifika, u wieħed m'għandux għalfejn janalizza s-sentenza biex jipprova jiddetermina ta' x'hiex hija kienet qed issib lill-appellant ħati. Ċertament kien ikun deżiderabbli li kieku l-ewwel Qorti žiedet il-kliem "ta' l- imputazzjonijiet kollha" wara l-kelma "ħati".'

Din l-iskrupolozita fl-osservanza ta' dawn ir-rekwiżiti mhix sempliċi formalizmu iżda hija bbażata fuq il-ħtieġa li s-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati tkun ċara u ma toħloq l-ebda incertezza f' moħħ l-imputat għal dak li jirrigwarda ddikjarazzjoni ta' ħtija fil-konfront tiegħu.

Huwa osservabbli li l-parti operattiva tas-sentenza tal-Ewwel Qorti hija kolpita bi żball li jammonta għal nuqqas ta' formalita' sostanzjali u ċertament nuqqas ta' kjarezza. Huwa minnu li il-motivazzjonijiet tas-sentenza u d-disposittiv tas-sentenza jridu jinqraw flimkien u jridu jagħmlu sens billi l-motivazzjonijiet jiġu riflessi fid-disposittiv tas-sentenza. Skont l-Imħallef William Harding fis-sentenza mogħtija nhar is-27 t'Ottubru 1962 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Wigi Azzopardi**¹⁰, fil-każ li f'ċ'erti:

"kontingenzi d-disposittiv tas-sentenza jkun talment inxiddibilmment marbut mal-motivazzjoni li jekk b' xi mod ikun dubbjuż għandu jieħu sens minnha... u kwindi hu loġiku, di fronti għat-termini ċari tal-paragrafu immedjatament preċedenti għad-dispożittiv, li dan, fid-dubju, jiġi interpretat skont il-motivazzjoni, anke għat-tenur tal-massima in poenalibus benignius interpretandum est".

¹⁰ **Il-Pulizija vs. Wigi Azzopardi** deciza nhar is-27 t'Ottubru 1962

F'dan il-każ pero, din il-Qorti jidhrilha l-inkoerenza bejn dak illi l-Ewwel Qorti astjeniet milli tiehu konjezzjoni tiegħu u dak illi effettivament qiset meta waslet sabiex issib il-htija, minkejja li setgħa kien każ ta' *'lapsus calami jew computeri* da parti tal-Qorti tal-Maġistrati, tali żball iġib miegħu konsegwenzi.

Illi skont ġurisprudenza kostanti ta' din il-Qorti in-nuqqas li jiġi rispettata strettament il-vot tal-liġi fl-artikolu 382 jwassal għan-nullita' tas-sentenza appellata. Dan għaliex dan nuqqas jammonta għal nuqqas ta' formalita' sostanzjali fis-sens tal-artikolu 428 (3) tal-Kodiċi Kriminali. F'każ simili dan jintitola lil din il-Qorti li tħassar is-sentenza appellata. (ara f' dan is-sens l-Appelli Kriminali: **Il-Pulizija vs Mario Agius¹¹**, **Il-Pulizija vs. Paul Cachia¹²**; **Il-Pulizija vs. Joseph Zahra¹³**; **Il-Pulizija vs Benjamin Muscat¹⁴**; **Il-Pulizija vs. Donald Cilia¹⁵**, **Il-Pulizija vs. Mark Portanier¹⁶**; **Il-Pulizija vs. John Axiaq et¹⁷** " u oħrajn).

Illi pero 'dan ma jwassalx għall-annullament tal-proċedura kollha li saret quddiem l-Ewwel Qorti iżda n-nullita' hija limitata biss għas-sentenza u kull parti oħra preċedenti tal-proċeduri kontra l-appellant tibqa' bla mittiefsa w għalhekk kull ma jrid isir hu li l-Ewwel Qorti terġa' tippronunzja s-sentenza billi ssegwi l-vot tal-artikolu 382 u xejn aktar u konsegwentement l-appellant irid jitpoġġa *in status quo ante* u cioè mill-ġdid fil-pożizzjoni li kien immedjetament qabel ma giet ippronunzjata s-sentenza appellata.

Stante li l-aggravju tan-nullita' qed jiġi milqugh, din il-Qorti ma tarax għaliex għandha tiddiskuti l-aggravji l-oħra solevati.

¹¹ Deciz mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar it-3 ta' Frar 1995

¹² Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-25 ta' Settembru 2003.

¹³ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-9 ta' Settembru 2002.

¹⁴ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-28 ta' Gunju 2002 u l-10 ta' Lulju 2002.

¹⁵ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l- 24 ta' April 2002.

¹⁶ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-19 ta' Mejju 2005.

¹⁷ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-2 ta' Frar 2006.

Għal dawn il-motivi din il-Qorti qed tannulla s-sentenza appellata u Tordna li l-atti jiġu rinviati quddiem l-ewwel Qorti bħala waħda ta' ġudikatura kriminali sabiex l-partijiet ma jiġux pprivati mill-benefiċċju tad-*"doppio esame"*, tordna li l-appellant jerġa' jitpoġġa fil-pożizzjoni li kien immedjetament qabel ma ġiet pronunzjata s-sentenza appellata w dan sabiex il-kawża tiġi trattata w deċiża mill-ġdid skond il-liġi.

Consuelo Scerri Herrera

Imhalled